

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.6.2010
[COM\(2010\)307 τελικό](#)

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου, της 12ης Ιανουαρίου 2005, σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές
για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες
επενδύσεις**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιανουαρίου 2005, σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κύριος στόχος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις¹ είναι η καθιέρωση κοινού πλαισίου και προτύπων ποιότητας στατιστικών για τη συστηματική παραγωγή στατιστικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις.

Το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 προβλέπει ότι η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού το αργότερο στις 28 Φεβρουαρίου 2010. Ειδικότερα, η έκθεση:

- (1) αξιολογεί την ποιότητα των στατιστικών που έχουν παραχθεί·
- (2) αξιολογεί τα οφέλη που προσφέρουν οι παραγόμενες στατιστικές στην Ένωση, στα κράτη μέλη και στους προμηθευτές και χρήστες στατιστικών πληροφοριών σε σχέση με το κόστος τους·
- (3) εντοπίζει τομείς στους οποίους μπορούν να γίνουν βελτιώσεις, καθώς και τροποποιήσεις που κρίνονται απαραίτητες με βάση τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί·
- (4) εξετάζει τη λειτουργία της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών και προβαίνει σε συστάσεις σχετικά με τον επαναπροσδιορισμό, ενδεχομένως, του πεδίου των μέτρων εφαρμογής.

Η παρούσα έκθεση εξετάζει τις σημαντικότερες πτυχές της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 από τα κράτη μέλη και τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή για να διασφαλίσει την υψηλή ποιότητα των ευρωπαϊκών στατιστικών για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις.

2. ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Μετά την έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005, εκδόθηκαν οι ακόλουθοι κανονισμοί εφαρμογής:

¹ ΕΕ L 35 της 8.2.2005, σ. 23.

- (1) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 601/2006 της Επιτροπής, της 18ης Απριλίου 2006, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το μορφότυπο και τη διαδικασία διαβίβασης δεδομένων².
- (2) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 602/2006 της Επιτροπής, της 18ης Απριλίου 2006, για την προσαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου μέσω της επικαιροποίησης των απαιτήσεων δεδομένων³.
- (3) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1055/2008 της Επιτροπής, της 27ης Οκτωβρίου 2008, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα κριτήρια ποιότητας και τις εκθέσεις ποιότητας για τις στατιστικές σχετικά με το ισοζύγιο πληρωμών⁴.
- (4) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 707/2009 της Επιτροπής, της 5ης Αυγούστου 2009, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το ισοζύγιο πληρωμών, το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις, όσον αφορά την επικαιροποίηση των απαιτήσεων για δεδομένα⁵.

3. ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΣΕΙΡΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΖΟΝΤΑΙ

Οι στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών παρέχουν συνολικές πληροφορίες για τις συναλλαγές μεταξύ της οικονομίας αναφοράς και της αλλοδαπής. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 184/2005 αφορά τη συλλογή των εξής τεσσάρων σειρών δεδομένων:

- Τριμηνιαίες αρχικές εκτιμήσεις ισοζυγίου πληρωμών (δείκτες ευρώ).
- Τριμηνιαία στοιχεία ισοζυγίου πληρωμών.
- Ετήσιες στατιστικές για το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών.
- Ετήσιες στατιστικές για τις άμεσες ξένες επενδύσεις.

Ειδικότερα, για καθεμία από αυτές τις σειρές δεδομένων, η Eurostat συλλέγει δεδομένα από τα κράτη μέλη και τα χρησιμοποιεί για την παραγωγή συγκεντρωτικών μεγεθών ΕΕ, τα οποία δημοσιεύονται μαζί με τα δεδομένα των επιμέρους κρατών μελών στη διαδικτυακή βάση δεδομένων της Eurostat⁶.

² ΕΕ L 106 της 19.4.2006, σ. 7.

³ ΕΕ L 106 της 19.4.2006, σ. 10. Ειδικότερα, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 602/2006 αποσκοπεί στην επικαιροποίηση των απαιτήσεων δεδομένων και στην αναπροσαρμογή του επιπέδου ανάλυσης, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων επιπέδων γεωγραφικής κατανομής, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα των στατιστικών για το ισοζύγιο πληρωμών.

⁴ ΕΕ L 283 της 28.10.2008, σ. 3.

⁵ ΕΕ L 204 της 6.8.2009, σ. 3. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 707/2009 αποσκοπεί στην αναπροσαρμογή των απαιτήσεων δεδομένων για τις τριμηνιαίες στατιστικές ισοζυγίου πληρωμών και τους δείκτες ευρώ, επικαιροποιώντας τα επίπεδα γεωγραφικής κατανομής βάσει της νέας γεωπολιτικής κατάστασης και εισάγοντας την κατανομή κατά δραστηριότητα σύμφωνα με τη νέα ταξινόμηση των οικονομικών δραστηριοτήτων (NACE αναθ. 2).

⁶ Η βάση δεδομένων της Eurostat βρίσκεται στη διεύθυνση:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database (18.3.2010).

Γενικά, η πρώτη εκτίμηση των τριμηνιαίων στοιχείων των κύριων συγκεντρωτικών μεγεθών (ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και ισοζύγιο υπηρεσιών) είναι διαθέσιμη 10 εβδομάδες μετά τη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η δεύτερη εκτίμηση δημοσιεύεται 15 εβδομάδες μετά τη λήξη της περιόδου αναφοράς και περιλαμβάνει ένα ευρύτερο σύνολο κατηγοριών του ισοζυγίου πληρωμών και μια γεωγραφική κατανομή αποτελούμενη από τους βασικούς οικονομικούς εταίρους, ιδίως τις σημαντικότερες ανεπτυγμένες και αναδυόμενες οικονομίες.

Σε ετήσια βάση, οι στατιστικές που δημοσιεύονται για το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και τις άμεσες ξένες επενδύσεις είναι περισσότερο αναλυτικές. Τα ετήσια δεδομένα για το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών αναλύονται με βάση έναν κατάλογο με όλες τις κατηγορίες υπηρεσιών και 42 οικονομίες. Τα δεδομένα διαβιβάζονται από τα κράτη μέλη εννέα μήνες μετά τη λήξη της περιόδου αναφοράς και δημοσιεύονται περίπου δύο μήνες αργότερα. Οι στατιστικές για τις άμεσες ξένες επενδύσεις περιλαμβάνουν δεδομένα για τις ροές και τα αποθέματα, με βάση το είδος του χρηματοοικονομικού μέσου, την εταίρο χώρα και την οικονομική δραστηριότητα. Τα δεδομένα παρέχονται από τα κράτη μέλη εννέα μήνες μετά τη λήξη της περιόδου αναφοράς και δημοσιεύονται περίπου τρεις μήνες αργότερα.

4. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005, τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την ποιότητα των διαβιβαζόμενων δεδομένων. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3, η ποιότητα των δεδομένων που διαβιβάζονται στη Eurostat θα πρέπει να αξιολογείται βάσει των εκθέσεων ποιότητας, με τη βοήθεια της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών.

Η ανάλυση που ακολουθεί αναφέρεται στα αποτελέσματα των τελευταίων διαθέσιμων εκθέσεων ποιότητας για τα δεδομένα που παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη το 2008. Επομένως, οι πιο πρόσφατες εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένων των βελτιώσεων της ποιότητας που καταγράφηκαν από διάφορα κράτη μέλη το 2009, δεν καλύπτονται από την παρούσα ανάλυση.

4.1. Έγκαιρη υποβολή

Το κριτήριο της έγκαιρης υποβολής σχετίζεται με την τήρηση των προθεσμιών διαβίβασης των δεδομένων.

Οι προθεσμίες ορίζονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 και προσδιορίζονται ειδικότερα στον οδηγό ισοζυγίου πληρωμών⁷, που αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τις τεχνικές λεπτομέρειες της διαβίβασης δεδομένων.

Ο πίνακας 1 περιέχει ανάλυση⁸ της έγκαιρης υποβολής των στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών. Καταδεικνύει ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων τα κράτη μέλη μπορούν να προλάβουν τις προθεσμίες για όλες τις σειρές δεδομένων, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων που είναι συγκεντρωμένες στους δύο τομείς των άμεσων ξένων επενδύσεων.

⁷ Οδηγός Ισοζυγίου Πληρωμών.
http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/bop/library?l=/sdds_bop_metadata/vademecum_2008pdf/_EN_1.1_&a=d (18.3.2010).

⁸ Η έγκαιρη υποβολή αξιολογείται ως «καλή», εάν τα δεδομένα παραδίδονται πάντα στην προθεσμία τους ή πριν από την προθεσμία τους, «αποδεκτή», εάν η καθυστέρηση δεν ξεπερνά, κατά μέσο όρο, τις πέντε ημέρες και «κακή» σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

4.2. Κάλυψη των δεδομένων που διαβιβάζονται στη Eurostat

Το κριτήριο της κάλυψης των δεδομένων αναφέρεται στη διαθεσιμότητα των δεδομένων που ζητούνται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 184/2005 με βάση τις περιόδους αναφοράς και κατά γεωγραφική περιοχή, κατηγορία και δραστηριότητα. Μετριέται ως η αναλογία του αριθμού των τιμών που παρέχονται σε σχέση με τον αριθμό των τιμών που ζητούνται.

Πίνακας 1: Έγκαιρη διαβίβαση δεδομένων

	Ευρωδείκτες	Τριμηνιαία στοιχεία ισοζυγίου πληρωμών ⁹	Διεθνές εμπόριο υπηρεσιών	Άμεσες ξένες επενδύσεις - Ροές	Άμεσες ξένες επενδύσεις - Αποθέματα
<i>Προθεσμία:</i>	<i>Περίοδος αναφοράς + 2 μήνες</i>	<i>Περίοδος αναφοράς + 3 μήνες</i>	<i>Περίοδος αναφοράς + 9 μήνες</i>	<i>Περίοδος αναφοράς + 9 (ή 21) μήνες⁹</i>	<i>Περίοδος αναφοράς +9 (ή 21) μήνες</i>
Αυστρία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Βέλγιο	καλή	καλή	καλή	καλή	κακή
Βουλγαρία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Κύπρος	καλή	καλή	καλή	καλή	κακή
Τσεχική Δημοκρατία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Δανία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Εσθονία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Φινλανδία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Γαλλία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Γερμανία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Ελλάδα	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Ουγγαρία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Ιρλανδία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Ιταλία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Λετονία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Λιθουανία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Λουξεμβούργο	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Μάλτα	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Κάτω Χώρες	καλή	καλή	<i>αποδεκτή</i>	καλή	καλή
Πολωνία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή

⁹ Για τις ΑΞΕ (τόσο για τις ροές όσο και για τα αποθέματα) υπάρχουν δύο χωριστές αιτήσεις δεδομένων, με διαφορετικές προθεσμίες: η μία με προθεσμία 9 μηνών μετά τη λήξη της περιόδου αναφοράς και η άλλη με προθεσμία 21 μηνών μετά τη λήξη της περιόδου αναφοράς.

Πορτογαλία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Ρουμανία	καλή	καλή	καλή	κακή	κακή
Σλοβακία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Σλοβενία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Ισπανία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Σουηδία	καλή	καλή	καλή	καλή	καλή
Ηνωμένο Βασίλειο	<i>αποδεκτή</i>	καλή	καλή	κακή	κακή

Πίνακας 2: Κάλυψη

	Ευρωδείκτες	Τριμηνιαία στοιχεία ισοζυγίου πληρωμών*	Διεθνές εμπόριο υπηρεσιών	Άμεσες ξένες επενδύσεις - Ροές	Άμεσες ξένες επενδύσεις - Αποθέματα
Αυστρία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Βέλγιο	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	<i>ατελής</i>
Βουλγαρία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Κύπρος	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Τσεχική Δημοκρατία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Δανία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Εσθονία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Φινλανδία	πλήρης	πλήρης	<i>ατελής</i>	πλήρης	πλήρης
Γαλλία	πλήρης	πλήρης	<i>ατελής</i>	πλήρης	πλήρης
Γερμανία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	<i>ατελής</i>
Ελλάδα	πλήρης	πλήρης	<i>ατελής</i>	πλήρης	πλήρης
Ουγγαρία	πλήρης	πλήρης	<i>ατελής</i>	πλήρης	πλήρης
Ιρλανδία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Ιταλία	πλήρης	πλήρης	<i>ατελής</i>	πλήρης	πλήρης
Λετονία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Λιθουανία	πλήρης	πλήρης	<i>ατελής</i>	πλήρης	πλήρης
Λουξεμβούργο	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Μάλτα	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Κάτω Χώρες	πλήρης	πλήρης	<i>ατελής</i>	<i>ατελής</i>	<i>ατελής</i>
Πολωνία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	<i>ατελής</i>	<i>ατελής</i>
Πορτογαλία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης

Ρουμανία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Σλοβακία	πλήρης	πλήρης	ατελής	πλήρης	πλήρης
Σλοβενία	πλήρης	πλήρης	ατελής	πλήρης	πλήρης
Ισπανία	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης	πλήρης
Σουηδία	ατελής	ατελής	ατελής	πλήρης	πλήρης
Ηνωμένο Βασίλειο	πλήρης	ατελής	ατελής	πλήρης	ατελής

Οι αιτήσεις δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό αυτού του δείκτη προσδιορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005. Ο πίνακας 2 συνοψίζει¹⁰ αυτόν το δείκτη ανά κράτος μέλος και ανά σειρά δεδομένων.

Όλα τα κράτη μέλη συμμορφώθηκαν με τις αιτήσεις, εν μέρει τουλάχιστον, και δεν υπήρξαν ελλείπουσες σειρές δεδομένων. Η μεγάλη πλειονότητα των κρατών μελών παρέδωσαν τέσσερις πλήρεις σειρές δεδομένων ή τρεις από τις τέσσερις. Μόνο τρία κράτη μέλη (οι Κάτω Χώρες, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Σουηδία) παρέδωσαν ατελείς τις περισσότερες σειρές δεδομένων.

Η δυσκολότερη αίτηση αφορά το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών και σ' αυτήν κατόρθωσαν να ανταποκριθούν πλήρως μόνο δεκαέξι κράτη μέλη.

4.3. Μεθοδολογική πληρότητα

Το κριτήριο της μεθοδολογικής πληρότητας αφορά τη συμμόρφωση με διεθνώς αποδεκτά πρότυπα, κατευθυντήριες γραμμές και ορθές πρακτικές.

Όλα τα κράτη μέλη συμβαδίζουν σε γενικές γραμμές με τα διεθνή πρότυπα όπως ορίζονται στα εξής: στο εγχειρίδιο ισοζυγίου πληρωμών, 5η έκδοση (BPM5), που δημοσιεύεται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο· στον ορισμό αναφοράς των άμεσων ξένων επενδύσεων (BD3), 3η έκδοση, που δημοσιεύεται από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)· και στο εγχειρίδιο για τις στατιστικές διεθνούς εμπορίου υπηρεσιών, που δημοσιεύεται από κοινού από τα Ηνωμένα Έθνη (ΗΕ), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ, τον ΟΟΣΑ, τη Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UNCTAD) και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ). Οι αποκλίσεις από τη μεθοδολογία αυτή παρακολουθούνται τακτικά μέσω των εκθέσεων ποιότητας. Οι αποκλίσεις αυτές συζητούνται στο πλαίσιο της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών και της ομάδας εργασίας του ισοζυγίου πληρωμών, με σκοπό τη μεγαλύτερη εναρμόνιση.

Τα διεθνή πρότυπα αναθεωρήθηκαν πρόσφατα. Η 6η έκδοση του εγχειριδίου ισοζυγίου πληρωμών (BPM6) δημοσιεύθηκε το Νοέμβριο του 2008, η 4η έκδοση του ορισμού αναφοράς των άμεσων ξένων επενδύσεων (BD4) συμπληρώθηκε τον Απρίλιο του 2008 και η επικαιροποιημένη έκδοση του εγχειριδίου για τις στατιστικές διεθνούς εμπορίου υπηρεσιών

¹⁰ Η κάλυψη θεωρείται «πλήρης» εάν έχει παρασχεθεί άνω του 98% των ζητούμενων τιμών, «ατελής» εάν υπήρξε μερική ανταπόκριση στην αίτηση και παρασχέθηκε λιγότερο από το 98% των τιμών, και «ελλείπουσα» εάν δεν υπήρξε απάντηση στην αίτηση.

(MSITS 2010) εγκρίθηκε από τη Στατιστική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών το Φεβρουάριο του 2010.

Η συντονισμένη εφαρμογή των νέων προτύπων, που έχουν ήδη συμφωνηθεί με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών, αναμένεται να επιταχύνει τη συμμόρφωση και, συνεπώς, τη συγκρισιμότητα των στατιστικών στις οποίες στηρίζονται.

4.4. Σταθερότητα

Το κριτήριο της σταθερότητας συνδέεται με το βαθμό προσέγγισης των αρχικών κατ' εκτίμηση τιμών και των τελικών τιμών.

Η σταθερότητα μπορεί να μετρηθεί με το μέσο απόλυτο ποσοστιαίο σφάλμα¹¹, δείκτη που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών. Ο πίνακας 3 δείχνει τα τελευταία διαθέσιμα αριθμητικά στοιχεία για τον δείκτη αυτό σε σχέση με τις κυριότερες κατηγορίες του ισοζυγίου πληρωμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν η τιμή του δείκτη είναι μικρή, αυτό δηλώνει μεγάλη σταθερότητα. Αυτό ισχύει για τις περισσότερες κατηγορίες, παρόλο που διαπιστώθηκαν σημαντικές αναθεωρήσεις στο εισόδημα και τις υποκατηγορίες του, ιδίως όσον αφορά το εισόδημα από εξαρτημένη εργασία και από άμεσες ξένες επενδύσεις. Είναι από τις κατηγορίες εκείνες που είναι δυσκολότερο να μετρηθούν και στις οποίες αναμένονται οι πιο εκτεταμένες αναθεωρήσεις, λόγω της πηγής των δεδομένων που χρησιμοποιείται συνήθως. Στην πραγματικότητα, οι τελικές τιμές των κατηγοριών αυτών βασίζονται γενικά στο αποτέλεσμα ετήσιων ερευνών, ενώ οι αρχικές βασίζονται σε εκτιμήσεις, οι οποίες δεν προσφέρουν υψηλό βαθμό ακρίβειας.

¹¹ Το μέσο απόλυτο ποσοστιαίο σφάλμα (MAPE) ορίζεται ως εξής:

$$MAPE = \frac{1}{N} \sum_{t=1}^N \left| \frac{X_f(t) - X_i(t)}{X_i(t)} \right|$$

όπου $X_f(t)$ είναι η αρχική εκτίμηση για την κατηγορία X του ισοζυγίου πληρωμών στο τρίμηνο αναφοράς t · $X_i(t)$ είναι η τελευταία διαθέσιμη εκτίμηση για την ίδια κατηγορία του ισοζυγίου πληρωμών στο τρίμηνο αναφοράς t · N είναι ο αριθμός παρατηρήσεων εντός του εξεταζόμενου χρονοπλαισίου (δηλαδή ένα έτος· επειδή το MAPE υπολογίζεται για τριμηνιαία στοιχεία, ο N ισούται με 4).

Πίνακας 3: Μέσο απόλυτο ποσοστιαίο σφάλμα για τα συγκεντρωτικά μεγέθη ΕΕ

	Πιστώσεις		Χρεώσεις	
	2006	2007	2006	2007
Τρέχουσες συναλλαγές	2,3 %	2,9 %	1,3 %	1,5 %
-Αγαθά	0,1 %	0,9 %	0,4 %	0,5 %
-Υπηρεσίες	0,7 %	1,9 %	1,4 %	1,8 %
Μεταφορές	1,4 %	2,3 %	1,6 %	4,5 %
Ταξίδια	4,8 %	3,2 %	3,2 %	2,8 %
Άλλες υπηρεσίες	1,9 %	1,5 %	1,6 %	0,9 %
-Εισόδημα	9,3 %	8,2 %	6,9 %	6,0 %
Εισόδημα από εξαρτημένη εργασία	11,4 %	9,4 %	6,7 %	1,7 %
Εισόδημα από άμεσες επενδύσεις	22,3 %	19,8 %	20,4 %	20,9 %
Εισόδημα από επενδύσεις χαρτοφυλακίου	3,8 %	2,4 %	4,1 %	4,7 %
Εισόδημα από άλλες επενδύσεις	1,1 %	2,8 %	2,0 %	1,7 %
-Τρέχουσες μεταβιβάσεις	10,5 %	0,8 %	5,8 %	2,0 %

4.5. Εσωτερική συνοχή

Η εσωτερική συνοχή μετράει τη συνεκτικότητα στο πλαίσιο της σειράς δεδομένων που παραδίδεται με βάση τα καθαρά σφάλματα και τις παραλείψεις, αν και, θεωρητικά, οι λογαριασμοί του ισοζυγίου πληρωμών είναι ισοσκελισμένοι. Συνεπώς, το άθροισμα όλων των κατηγοριών θα πρέπει να ισούται με μηδέν. Ωστόσο, στην πράξη, παρατηρούνται ανισορροπίες ως αποτέλεσμα των ατελειών των δεδομένων πηγής και της συλλογής τους. Τα καθαρά σφάλματα και οι παραλείψεις προκύπτουν βάσει των καταλοίπων, ως το εξισωτικό μέγεθος των λογαριασμών. Μερικές φορές τα σφάλματα συλλογής αλληλοεξουδετερώνονται, έτσι ώστε το μέγεθος αυτού του κατάλοιπου στοιχείου δεν παρέχει οπωσδήποτε κάποια ένδειξη για τη συνολική ακρίβεια της δήλωσης. Ωστόσο, τα καθαρά σφάλματα και οι παραλείψεις θεωρούνται γενικά καλός δείκτης μέτρησης της εσωτερικής συνοχής του ισοζυγίου πληρωμών.

Πίνακας 4: Μέσο σχετικό σφάλμα 2005-2007

Αυστρία	3 %	Γερμανία	6 %	Κάτω Χώρες	5 %
Βέλγιο	2 %	Ελλάδα	2 %	Πολωνία	4 %
Βουλγαρία	9 %	Ουγγαρία	2 %	Πορτογαλία	7 %
Κύπρος	3 %	Ιρλανδία	5 %	Ρουμανία	3 %
Τσεχική	2 %	Ιταλία	2 %	Σλοβακία	2 %

Δημοκρατία					
Δανία	5 %	Λετονία	1 %	Σλοβενία	3 %
Εσθονία	2 %	Λιθουανία	3 %	Ισπανία	2 %
Φινλανδία	6 %	Λουξεμβούργο	1 %	Σουηδία	7 %
Γαλλία	13 %	Μάλτα	4 %	Ηνωμένο Βασίλειο	4 %

Ο πίνακας 4 δείχνει το μέσο σχετικό σφάλμα που σημειώθηκε από τα κράτη μέλη την περίοδο 2005-2007. Ο δείκτης αυτός βασίζεται στα καθαρά σφάλματα και τις παραλείψεις και αναλύεται επίσης στις εκθέσεις ποιότητας. Ισούται με τον μέσο όρο της απόλυτης τιμής των καθαρών σφαλμάτων και παραλείψεων κατά την εξεταζόμενη περίοδο (μετριέται ως η αναλογία του μέσου όρου πιστώσεων και χρεώσεων του λογαριασμού τρεχουσών συναλλαγών) όπως καταγράφηκε στο τριμηνιαίο ισοζύγιο πληρωμών των κρατών μελών. Θεωρητικά, αφού τα σφάλματα και οι παραλείψεις θα πρέπει να είναι μηδενικά, ο δείκτης αυτός θα πρέπει να είναι ασήμαντος. Αυτό όντως συμβαίνει στην πλειονότητα των κρατών μελών. Μόνο ένα κράτος μέλος (Γαλλία) καταγράφει τιμή άνω του 10% για το δείκτη αυτό, ενώ για έξι ακόμη κράτη μέλη η τιμή είναι άνω του 5%.

5. ΟΦΕΛΗ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΡΗΣΤΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 184/2005 αποτελεί απάντηση στις ανάγκες των χρηστών. Το παρόν τμήμα αναλύει τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα δεδομένα αυτά και τα οφέλη που προκύπτουν από τις στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών.

Γίνεται εντατική χρήση των στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών για σκοπούς χάραξης πολιτικής από τα εκάστοτε εθνικά και διεθνή θεσμικά όργανα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Ευρωσύστημα, το ΔΝΤ, η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών, ο ΟΟΣΑ, η ομάδα G3 και η ομάδα G7 χρησιμοποιούν όλα τις στατιστικές αυτές.

Οι στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών, σε συνδυασμό με τη διεθνή επενδυτική θέση, αποτελούν εργαλείο για την παρακολούθηση της νομισματικής πολιτικής. Σε συνδυασμό με άλλους δείκτες, οι στατιστικές για τις συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της πληθωριστικής πίεσης, καθώς και του ενδεχόμενου αντικτύπου της διεθνούς ζήτησης στις εξαγωγές και, συνεπώς, στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Οι θέσεις των τρεχουσών συναλλαγών και των διεθνών επενδύσεων ως σύνολο χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της διατηρησιμότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Οι στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών περιλαμβάνονται επίσης στις εκθέσεις σύγκλισης που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΚΤ για τα επιμέρους κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν ακόμη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ).

Η συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής «ΣΛΕΕ») αναφέρεται ρητά στο ισοζύγιο πληρωμών (παραδείγματος χάρι, στα άρθρα 143 και 144) και απαιτεί από την Επιτροπή να ενημερώνει τακτικά το Συμβούλιο για την εξέλιξη της κατάστασης του ισοζυγίου πληρωμών στα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν στην ΟΝΕ.

Οι εξελίξεις του ισοζυγίου πληρωμών των επιμέρους χωρών αναλύονται σε σχέση με την ανταγωνιστικότητά τους, ενώ οι στατιστικές άμεσων επενδύσεων χρησιμοποιούνται για την ανάλυση της επενδυτικής ελκυστικότητας κάθε χώρας.

Οι στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών αποτελούν σημαντική πηγή για άλλες βασικές στατιστικές που συλλέγονται σε σχετικούς στατιστικούς τομείς με σημασία για την ΕΕ, όπως:

- το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (το οποίο περιλαμβάνει τις διασυνοριακές συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών), καθώς και ταχείες εκτιμήσεις για τις οποίες χρειάζονται μηνιαίοι δείκτες του ισοζυγίου πληρωμών·
- το ακαθάριστο εθνικό προϊόν (το οποίο περιλαμβάνει τις διασυνοριακές συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών καθώς και το εισόδημα)·
- ο λογαριασμός της αλλοδαπής στους τριμηνιαίους τομεακούς λογαριασμούς της ΕΕ και της Ευρωζώνης, συμπεριλαμβανομένων των λογαριασμών χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

Πέρα από τα κύρια συγκεντρωτικά μεγέθη, ορισμένες ειδικές κατηγορίες του ισοζυγίου πληρωμών έχουν ιδιαίτερη σημασία για κάποιους χρήστες.

- οι λεπτομερείς πληροφορίες για το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών που δημοσιεύονται σε ετήσια βάση από τη Eurostat έχουν σημασία για τις εμπορικές διαπραγματεύσεις και τη χάραξη των τελωνειακών πολιτικών·
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η ομάδα G8 δρομολόγησαν μέτρα για να ενθαρρύνουν τα εμβάσματα και να βελτιώσουν την ενημέρωση σχετικά με αυτά·
- η γεωγραφική κατανομή των στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών μπορεί να συμβάλει στην παρακολούθηση των ανταλλαγών μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών·
- η σύνθεση των χρηματοοικονομικών ροών (σε όρους άμεσων επενδύσεων, επενδύσεων χαρτοφυλακίου και άλλων επενδύσεων) είναι πολύτιμο στοιχείο για την αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας.

Τα μέλη της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών αναγνωρίζουν ότι η έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 επέφερε σειρά αλλαγών που βελτίωσαν την ποιότητα των στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών από πολλές απόψεις:

- βελτιώθηκε η εναρμόνιση των δεδομένων του ισοζυγίου πληρωμών που συλλέγονται από διάφορα κράτη μέλη·
- οι χρήστες δεδομένων έχουν πλέον αναλυτικότερες στατιστικές για το ισοζύγιο πληρωμών·
- πρόσφερε μια έγκυρη νομική βάση για την προετοιμασία των εθνικών στατιστικών προγραμμάτων των κρατών μελών·
- τα δεδομένα υποβάλλονται πιο έγκαιρα και είναι πιο ακριβή.

6. ΚΟΣΤΟΣ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ

Η εκτίμηση του κόστους που συνεπάγεται η συλλογή και η διάχυση των στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών είναι αρκετά περίπλοκη. Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα πηγών δεδομένων που χρησιμοποιούνται επίσης για την παραγωγή άλλων στατιστικών ή συνδέονται με την υποβολή εκθέσεων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις στις ρυθμιστικές αρχές. Επομένως, είναι δύσκολο να διαχωριστεί το ειδικό κόστος που συνεπάγεται η συλλογή και παραγωγή των δεδομένων του ισοζυγίου πληρωμών από το συνολικό κόστος που προκύπτει για τη συλλογή δεδομένων τα οποία χρησιμοποιούνται συχνά για άλλους σκοπούς. Εξάλλου, σε ορισμένα κράτη μέλη μπορούν να συλλέγονται δεδομένα από δύο διαφορετικούς φορείς, την εθνική κεντρική τράπεζα και την εθνική στατιστική υπηρεσία, γεγονός που περιπλέκει ακόμη περισσότερο την κατάρτιση αξιόπιστων εκτιμήσεων.

Έπειτα από διαβούλευση με τα μέλη της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών, είναι δυνατόν να εκτιμηθεί η εισροή εργασίας που απαιτείται για την παραγωγή και διάχυση στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών στην ΕΕ. Ανέρχεται περίπου σε 900 ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης. Οι πόροι αυτοί μπορούν να είναι λίγο πολύ κατανεμημένοι στους διάφορους τομείς του ισοζυγίου πληρωμών. Η σειρά δεδομένων που απορροφά τη μεγαλύτερη εισροή εργασίας είναι οι τριμηνιαίες στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών, που απαιτούν το 57% των πόρων, και ακολουθούνται από το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών (23%) και τις άμεσες ξένες επενδύσεις (20%). Η σημαντική εισροή εργασίας που απαιτείται για την παραγωγή των τριμηνιαίων στατιστικών ισοζυγίου πληρωμών μπορεί να αποδοθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος στους πόρους που απαιτούνται για την παραγωγή μιας μεγάλης σειράς στατιστικών που συνδέονται με το λογαριασμό χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

Έχει εκτιμηθεί ότι στις επιπλέον δραστηριότητες που προέκυψαν από την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 αφιερώνεται μόνο ένα σχετικά μικρό μέρος της εισροής αυτής (περίπου το 13%).

Τα δεδομένα του ισοζυγίου πληρωμών χρειάζονται επίσης για εθνικούς σκοπούς και συλλέγονταν ήδη από τα κράτη μέλη πριν από την έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005. Συνεπώς, απαιτούνται λίγοι μόνο πρόσθετοι πόροι για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κανονισμού.

Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ότι υπάρχει σημαντική αλληλεπικάλυψη μεταξύ των απαιτήσεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 και των απαιτήσεων δεδομένων από άλλους εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς, ιδίως από την ΕΚΤ και το ΔΝΤ. Τα δεδομένα που παράγονται από τα κράτη μέλη ειδικά για τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 184/2005 δεν μπορούν να διαχωριστούν από άλλα που παράγονται με σκοπό τη συμμόρφωση με άλλες απαιτήσεις δεδομένων.

Όσον αφορά την επιβάρυνση που προκαλεί στους ερωτώμενους η συλλογή δεδομένων για το ισοζύγιο πληρωμών, τα κράτη μέλη έχουν λίγες μόνο πληροφορίες και πάντως όχι επαρκείς για να γίνει οποιαδήποτε εκτίμηση. Επιπλέον, θα πρέπει πάντα να λαμβάνεται υπόψη ότι η εισαγωγή ενός κατώτατου ορίου για την υποβολή δεδομένων σχετικά με τις διασυνοριακές συναλλαγές σε επίπεδο ΕΕ, το οποίο είχε αρχικά οριστεί στα 12.500 ευρώ και αυξήθηκε στη συνέχεια στα 50.000 ευρώ, επέφερε αλλαγή στα περισσότερα συστήματα συλλογής δεδομένων των κρατών μελών για το ισοζύγιο πληρωμών. Πριν από την εισαγωγή του ορίου τα περισσότερα συστήματα συλλογής βασίζονταν σε δεδομένα διακανονισμών που συλλέγονταν από τράπεζες και παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Σήμερα σχεδόν όλα τα συστήματα συλλογής βασίζονται σε άμεση υποβολή στοιχείων και/ή έρευνες. Η αλλαγή αυτή

προκάλεσε ανακατανομή της επιβάρυνσης, που μεταβιβάστηκε από τις τράπεζες και τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, τους κυριότερους παρόχους δεδομένων βάσει του συστήματος των διακανονισμών (των οποίων οι υποχρεώσεις πλέον μειώθηκαν σε μεγάλο βαθμό) στις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Το κατά πόσον η ανακατανομή αυτή μείωσε επίσης την επιβάρυνση του συστήματος συνολικά και σε ποιο βαθμό είναι ένα ζήτημα που χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση. Δεν υπάρχουν επαρκείς διαθέσιμες πληροφορίες σήμερα για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

7. ΤΟΜΕΙΣ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Μετά από διάφορες εξελίξεις κανονιστικής ρύθμισης, οι οποίες παρουσιάζονται συνοπτικά στο τμήμα 2, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 184/2005 μπορεί να θεωρηθεί επίκαιρος. Οι απαιτήσεις δεδομένων τροποποιήθηκαν με σκοπό τη βελτίωση της μεθοδολογίας υπολογισμού των συγκεντρωτικών μεγεθών της ΕΕ. Ο σκοπός ήταν να προσαρμοστεί η γεωγραφική κατανομή στη νέα γεωπολιτική κατάσταση και η κατανομή δραστηριοτήτων στη νέα ταξινόμηση των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2.

Οι μελλοντικές βελτιώσεις που συνεπάγονται τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 θα περιλαμβάνουν ενδεχομένως:

- την περαιτέρω αναπροσαρμογή των απαιτήσεων δεδομένων που συνδέονται με την έκδοση των νέων διεθνών προτύπων BPM6, BD4 και MSITS 2010. Οι αρμόδιοι κατάρτισης των στατιστικών του ισοζυγίου πληρωμών συμφώνησαν να εφαρμόσουν τα νέα πρότυπα το 2014, ταυτόχρονα με την έκδοση των νέων προτύπων για την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών. Οι απαιτήσεις δεδομένων θα πρέπει να τροποποιηθούν πριν από το 2014, ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν τα νέα πρότυπα εναρμονισμένα, από όλα τα κράτη μέλη·
- τα κριτήρια ποιότητας για τις εκθέσεις ποιότητας που απαιτούνται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 184/2005 προσδιορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1055/2008. Επειδή διαφέρουν ως ένα βαθμό από τα κριτήρια ποιότητας που ορίζονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές¹², θα μπορούσαν να επικαιροποιηθούν σύμφωνα μ' αυτόν. Το χρονοδιάγραμμα μπορεί να χρειαστεί να αλλάξει επίσης, ώστε να συγχρονιστεί καλύτερα ο κύκλος παραγωγής δεδομένων με τη διαδικασία υποβολής εκθέσεων ποιότητας·
- θέσπιση από την Επιτροπή των μέτρων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων του, σύμφωνα με τις νέες νομικές δυνατότητες που εισήγαγε η ΣΛΕΕ·
- αναπροσαρμογή των απαιτήσεων δεδομένων με τη θεσμοθέτηση της συλλογής στατιστικών στοιχείων για το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών με βάση τον τρόπο

¹² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1101/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαβίβαση στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πληροφοριών που καλύπτονται από το στατιστικό απόρρητο, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 322/97 του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές και της απόφασης 89/382/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου για τη σύσταση επιτροπής του στατιστικού προγράμματος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. ΕΕ L87 της 31.3.2009, σ. 164.

παροχής της υπηρεσίας, όπως ορίζεται στο MSITS 2010, με ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο 4 (παρουσία φυσικών προσώπων).

Άλλες πιθανές βελτιώσεις, που δεν απαιτούν τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 και οι οποίες προτάθηκαν από τα μέλη της επιτροπή ισοζυγίου πληρωμών:

- σήμερα, οι σειρές δεδομένων που παραδίδονται στη Eurostat παρέχονται επίσης σε άλλα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και σε διεθνείς οργανισμούς, όπως η ΕΚΤ, το ΔΝΤ και ο ΟΟΣΑ. Υπάρχουν κάποιες ασήμαντες διαφορές στις εν λόγω σειρές δεδομένων, επειδή το επίπεδο ανάλυσης που απαιτείται από τον κάθε οργανισμό μπορεί να μην είναι ακριβώς το ίδιο. Η επιβάρυνση για τα κράτη μέλη θα μπορούσε να μειωθεί σημαντικά εάν ήταν εναρμονισμένες οι απαιτήσεις δεδομένων όλων των διεθνών οργανισμών. Εάν μπορέσει να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, η διαβίβαση δεδομένων θα μπορούσε να απλουστευθεί ακόμη περισσότερο με τη λειτουργία της Eurostat ως κομβικού σταθμού, στον οποίο θα φτάνουν τα δεδομένα από τα κράτη μέλη και στη συνέχεια θα διαβιβάζονται σε άλλους οργανισμούς που τα ζητούν. Αυτή η διαδικασία χρησιμοποιείται ήδη για την παροχή των τριμηνιαίων δεδομένων του διεθνούς εμπορίου υπηρεσιών στην ΕΚΤ και θα μπορούσε εύκολα να επεκταθεί σε άλλες σειρές δεδομένων και σε άλλους οργανισμούς.
- προώθηση της ανταλλαγής καλών πρακτικών μεθοδολογίας, καθώς και της ανταλλαγής μικροδεδομένων και μακροδεδομένων μεταξύ στατιστικών υπηρεσιών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- αξιοποίηση, για στατιστικούς σκοπούς, των διατάξεων της οδηγίας 2008/8/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2008, για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά τον τόπο παροχής υπηρεσιών¹³. Έτσι, θα είναι εφικτή η διαμόρφωση ενός συστήματος για την καταγραφή του διεθνούς εμπορίου υπηρεσιών εντός της ΕΕ παρόμοιου με το σύστημα που εφαρμόζεται ήδη για τη μέτρηση του εμπορίου αγαθών.

8. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Η επιτροπή ισοζυγίου πληρωμών συστάθηκε έπειτα από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 και συνεδρίασε για πρώτη φορά στις 8 Ιουλίου 2005, οπότε εγκρίθηκε ο κανονισμός λειτουργίας της και τα καθήκοντά της.

Τα καθήκοντα της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών είναι τα εξής:

- καθορίζει τα πρότυπα ποιότητας και προσδιορίζει το περιεχόμενο και το χρόνο υποβολής των εκθέσεων ποιότητας.
- επικουρεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην αξιολόγηση της ποιότητας των διαβιβαζόμενων δεδομένων.

¹³ ΕΕ L 44 της 20.2.2008, σ. 11.

- καθορίζει τη μορφή και τη διαδικασία με την οποία τα κράτη μέλη διαβιβάζουν τα απαιτούμενα δεδομένα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή·
- λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την προσαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 στις οικονομικές και τεχνικές αλλαγές·
- εάν χρειάζεται, επικαιροποιεί τους ορισμούς και τις απαιτήσεις δεδομένων (προθεσμίες υποβολής, αναθεώρηση, επέκταση και κατάργηση των ροών δεδομένων κ.λπ.).

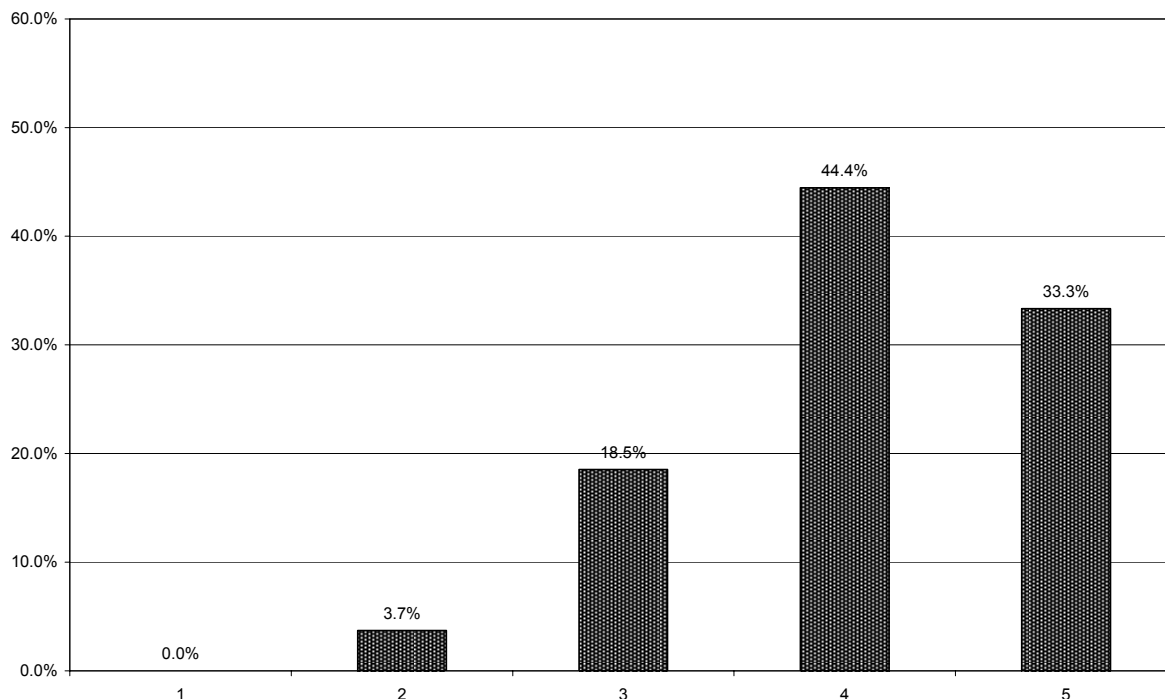
Ζητήθηκε η γνώμη των μελών της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών σχετικά με τη λειτουργία της επιτροπής τους και τα αποτελέσματα είναι πολύ θετικά. Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 1, τα καθήκοντα των μελών της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών αξιολογούνται ως «καλύτερα από ικανοποιητικά» από τα τρία τέταρτα περίπου των μελών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της διαβούλευσης αυτής, ορισμένα μέλη της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών εκτιμούν πως η επιτροπή ισοζυγίου πληρωμών θα πρέπει να συμμετέχει περισσότερο στις συζητήσεις για τα στρατηγικά, εννοιολογικά και μεθοδολογικά θέματα. Άλλα μέλη της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών εξέφρασαν την άποψη ότι τα ειδικά καθήκοντα της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών είναι κυρίως ρυθμιστικά κι έτσι θα πρέπει να παραμείνουν.

Η επιτροπή ισοζυγίου πληρωμών συνεδρίασε έξι φορές από το 2005. Τα κυριότερα αποτελέσματα της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών περιλαμβάνουν:

- διατύπωση γνώμης για όλα τα μέτρα εφαρμογής που παρουσιάζονται στο τμήμα 2 της παρούσας έκθεσης·
- συμφωνία για τα πρότυπα και το περιεχόμενο των εκθέσεων ποιότητας·
- συζήτηση, σε ετήσια βάση, της κατάστασης συμμόρφωσης με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 184/2005 και της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων ποιότητας·
- συζήτηση και έγκριση μιας συντονισμένης προσέγγισης για όλες τις βασικές μεθοδολογικές αλλαγές που βρίσκονται σε εξέλιξη, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των νέων εγχειριδίων (BPM6 και BD4) και της ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE αναθ. 2·
- συζήτηση των εξελίξεων που συνδέονται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2560/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2001, σχετικά με τις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ¹⁴, κανονισμός ο οποίος εισήγαγε αλλαγές του ορίου για την υποβολή στατιστικών στοιχείων από τις τράπεζες, προκαλώντας έτσι βαθιές αλλαγές στα συστήματα πολλών κρατών μελών για τη συλλογή δεδομένων ισοζυγίου πληρωμών.

¹⁴ ΕΕ 344 της 28.12.2001, σ. 13.

Διάγραμμα 1: Βαθμός ικανοποίησης των μελών της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών όσον αφορά τον ορισμό των καθηκόντων της επιτροπής (1-5, 1 μέλος καθόλου ικανοποιημένο, 5 μέλη πολύ ικανοποιημένα)

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 βοήθησε να εναρμονιστούν οι στατιστικές του ισοζυγίου πληρωμών σε όλη την ΕΕ και βελτίωσε τη διαθεσιμότητα των δεδομένων για τους χρήστες. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 184/2005 προσέφερε επίσης τη νομική βάση για την κατάρτιση των εθνικών στατιστικών προγραμμάτων. Η ποιότητα των διάφορων ειδών δεδομένων που παράγονται παρακολουθείται στενά από την επιτροπή ισοζυγίου πληρωμών.

Βάσει των διαπιστώσεων της παρούσας έκθεσης, τα επόμενα χρόνια μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005 σε σχέση με τα θέματα που εντοπίστηκαν κατά τη διαδικασία επανεξέτασης:

- αναπροσαρμογή των απαιτήσεων δεδομένων σύμφωνα με τα νέα διεθνή πρότυπα·
- ευθυγράμμιση της διαδικασίας εκθέσεων ποιότητας με την προσέγγιση της Eurostat όσον αφορά την ποιότητα και με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2009, μέσω της τροποποίησης των κριτηρίων ποιότητας·
- θέσπιση από την Επιτροπή των μέτρων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 184/2005, σύμφωνα με τις νέες νομικές δυνατότητες που εισήγαγε η ΣΛΕΕ.

Επιπλέον, η συνεργασία με την ΕΚΤ (ΓΔ Στατιστικής) και με άλλους διεθνείς οργανισμούς, όπως το ΔΝΤ και ο ΟΟΣΑ, θα μπορούσε να ενισχυθεί περαιτέρω, ώστε να εξορθολογιστούν

και να εναρμονιστούν οι απαιτήσεις δεδομένων, η δε Eurostat να αναλάβει στην περίπτωση αυτή ρόλο κομβικού σταθμού.

Πριν από την υποβολή των σχετικών προτάσεων, θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη οι συζητήσεις στο πλαίσιο της επιτροπής ισοζυγίου πληρωμών και η γνώμη της.